

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR IF P&C INSURANCE AS GINČO NAGRINĖJIMO**

2026-08-19 Nr. 429-296
Vilnius

Lietuvos bankas gavo prašymą išnagrinėti vartojimo ginčą, kurio šalys yra X. X. (toliau – pareiškėjas) ir *If P&C Insurance AS*, veikianti Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas).

Sprendimo santrauka¹

Ginčas kilo dėl draudiko sprendimo atsisakyti mokėti draudimo išmoką už pareiškėjo būsto vidaus durų spynos pažeidimą, atsiradusį priverstinai atidarant užsitrenkusias tualetu duris. Pareiškėjas teigia, kad žala atsirado staiga ir netikėtai, atliekant būtiną veiksmą, siekiant patekti į užsitrenkusią patalpą, todėl turėtų būti atlyginama pagal būsto draudimo sutartį. Draudikas nurodo, kad pareiškėjas pasirinko draudimo variantą „If mini namai“, pagal kurį draudimo apsauga teikiama tik nuo konkrečiai išvardytų rizikų, o įvykis nėra vienos iš jų neatitinka. Įvertinus šalių paaiškinimus, draudimo sutarties sąlygas ir pateiktus duomenis, nustatyta, kad įvykis nepatenka į pareiškėjo pasirinkto draudimo varianto apsaugą, todėl nėra pagrindo tenkinti pareiškėjo reikalavimo.

N u s t a t y t a:

Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės

Tarp pareiškėjo ir draudiko buvo sudaryta būsto draudimo sutartis (toliau – Draudimo sutartis), kuria, vadovaujantis būsto draudimo taisyklėmis (toliau – Taisyklės)², draudimo apsaugos variantu „If mini namai“ buvo apdraustas pareiškėjo būstas ir namų turtas.

2026 m. liepos 5 d. pareiškėjas pranešė draudikui, kad 2026 m. liepos 3 d., sugedus tualetu durų rankenos mechanizmui, durų nepavyko atidaryti, todėl, siekiant patekti į patalpą, jos buvo atidarytos priverstinai (toliau – Įvykis). Įvykio metu buvo pažeista durų stakta ties spynos vieta.

Draudikas, įvertinęs pareiškėjo nurodytas aplinkybes ir Draudimo sutarties sąlygas, atsisakė mokėti draudimo išmoką, nurodydamas, kad Įvykis nepatenka į pareiškėjo pasirinkto draudimo varianto „If mini namai“ suteikiamos draudimo apsaugos apimtį.

Pareiškėjui nesutikus su draudiko sprendimu, tarp šalių kilo ginčas.

Ginčo reikalavimai

Įpareigoti draudiką Įvykį pripažinti draudžiamuoju ir išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią dėl tualetu durų staktos pažeidimo patirtas remonto išlaidas.

Ginčo šalių pateikti paaiškinimai

Pareiškėjas teigia, kad žala atsirado staiga ir netikėtai, sugedus durų rankenos ir užrakinimo mechanizmui, todėl dėl Įvykio patirta žala turėtų būti atlyginama pagal Draudimo sutartį.

Draudikas su pareiškėjo reikalavimu nesutinka. Draudikas nurodo, kad pareiškėjas pasirinko draudimo variantą „If mini namai“, pagal kurį draudimo apsauga teikiama nuo Taisyklėse išvardintų konkrečių rizikų: potvynio, ugnies, vandens, gamtinių jėgų, vagystės, vandalizmo ir automobilio atsitrengimo. Draudiko vertinimu, durų staktos pažeidimas, atsiradęs priverstinai atidarant vidaus duris dėl sugedusio rankenos mechanizmo, nėra vienos iš šių rizikų neatitinka.

¹ Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamą aplinkybę, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

² Būsto draudimo taisyklės Nr. TBD-20251, galiojančios nuo 2025 m. balandžio 16 d.

Draudikas taip pat nurodo, kad pagalbos namuose paslauga šiuo atveju netaikoma, nes Taisyklėse numatyta spynų meistro pagalba taikoma, sugedus būsto lauko durų spynai.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko prižiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Teisinis vertinimas

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti, ar pareiškėjo nurodytas įvykis patenka į tarp ginčo šalių sudarytos Draudimo sutarties suteikiamos apsaugos apimtį.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja teisės aktams. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalis).

Šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Draudimo apsauga ir jos teikimo sąlygos nustatomos tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose.³

Draudžiamuoju įvykiu laikytinas draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikui kyla pareiga mokėti draudimo išmoką. Taigi draudiko pareiga mokėti draudimo išmoką siejama ne vien su aplinkybe, kad žala atsirado staiga ar netikėtai, bet pirmiausia su tuo, ar ją sukėlęs įvykis patenka į konkrečią Draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos apimtį.

Taisyklių 2 punkte nustatyta, kad draudimo apsauga galioja tik atsitikus draudžiamajam įvykiui, nurodytam draudėjo pasirinktame, draudimo liudijime įrašytame draudimo variante.

Iš Draudimo sutarties duomenų matyti, kad pareiškėjas pasirinko draudimo variantą „If mini namai“. Iš pareiškėjo Lietuvos bankui pateikto draudimo liudijimo matyti, kad pagal šį draudimo variantą būstas apdraustas nuo potvynio, ugnies, vandens, gamtinių jėgų, vagystės ir vandalizmo, automobilio atsitrengimo, taip pat teikiama pagalbos namuose paslauga.

Nagrinėjamu atveju pareiškėjas nurodė, kad sugedo tualetu vidaus durų rankenos ir užrakinimo mechanizmas, todėl jos buvo atidarytos priverstinai ir dėl to buvo pažeista durų stakta ties spynos vieta. Byloje nėra duomenų, kad žala būtų susijusi su ugnimi, vandens avarija, potvyniu, gamtinėmis jėgomis, vagyste, vandalizmu ar automobilio atsitrengimu, todėl darytina išvada, kad įvykis neatitinka nė vienos iš pareiškėjo pasirinktame draudimo variante „If mini namai“ nustatytų draudžiamųjų rizikų.

Pareiškėjas savo reikalavimą iš esmės grindžia aplinkybe, kad žala atsirado staiga ir netikėtai, be to, tualetu duris buvo būtina atidaryti siekiant patekti į užrakiną patalpą. Vis dėlto tai savaime nesudaro pagrindo įvykį pripažinti draudžiamuoju, nes pagal pasirinktą draudimo variantą draudimo apsauga taikoma ne bet kokiam staigiam ir netikėtam turto sugadinimui, o tik tiems įvykiams, kurie atitinka konkrečiai Draudimo sutartyje ir Taisyklėse nustatytas draudžiamąsias rizikas. Nagrinėjamu atveju tokių aplinkybių nenustatyta.

Atskirai vertintina ir pareiškėjui pagal Draudimo sutartį teikiama pagalbos namuose

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015 ir kt.

paslauga. Taisyklių 290 punkte nustatyta, kad spynų meistro pagalba teikiama, sugedus būsto spynai (lauko durų užraktui), spyną sugadinus įsilaužiant ar bandant įsilaužti, taip pat raktų vagystės arba pametimo atveju.

Nagrinėjamu atveju gedimas buvo susijęs ne su būsto lauko durų užraktu ar spyna, o su tualetu vidaus durų rankenos ir užrakinimo mechanizmu. Todėl nėra pagrindo spręsti, kad pareiškėjo nurodytos aplinkybės atitiko Taisyklėse nustatytas pagalbos namuose paslaugos suteikimo sąlygas. Be to, pagalbos namuose paslaugos suteikimas savo pobūdžiu nėra tapatus draudimo išmokos už sugadintą turtą mokėjimui.

Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes, darytina išvada, kad pareiškėjo patirta žala atsirado dėl aplinkybių, kurios nepatenka į pagal jo pasirinktą draudimo variantą „If mini namai“ suteikiamos draudimo apsaugos apimtį. Todėl draudikas pagrįstai atsisakė įvykį pripažinti draudžiamuoju ir mokėti draudimo išmoką.

Išvada

Nustačius, kad įvykis neatitinka nė vienos iš Draudimo sutartyje nustatytų draudžiamųjų rizikų, draudikui nekyla pareiga mokėti draudimo išmoką už tualetu durų staktos sugadinimą, todėl pareiškėjo reikalavimas atmestinas kaip nepagrįstas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis